

HÁRMAS HATÁROK NÉPRAJZI ÉRTELMEZÉSBEN

Szerkesztő

Turai Tünde

Határkutatás és migráció

Mészáros Csaba: A határkutatás néprajzi vonatkozásai	11
Ealogh Balázs: Vázlat a magyarországi néprajzi kutatásról / A kutatásról a néprajzban	26
Holencs Rózsika: „És a határ a határ” – a határkutatásról és a néprajzról	36
Tornó és Paparanda részvételéről a határkutatásban	53

Magyar-osztrák-szlovén hármias határ

Mészáros Csaba: A kvadránsi kutatásról a határkutatásban / A határkutatásról a kvadránsi kutatásban	71
Bodnár János: „Lengyel nyelv, magyar nyelv” – a határkutatásról a magyar-osztrák-szlovén hármias határon	88
Mód László: A határ a határ, a határ a határ – a határkutatásról a magyar-osztrák-szlovén hármias határon	95
Kardos Ferenc: Határon átjáró és határ túli kapcsolatok – a határkutatásról a magyar-osztrák-szlovén hármias határon	105

Magyar-román-szlovák hármias határ

Turai Tünde: Határ a határ – három válság. Előzetes megfontolások a határkutatásról a magyar-román-szlovák hármias határon	133
Laczkó Melinda: Egymás között – a határkutatásról a magyar-román-szlovák hármias határon	159
Klemes Zoltán: Kultúrális identitás a határkutatásban / A határkutatásról a magyar-román-szlovák hármias határon	180
Papp Árpád: Fokozatok a határkutatásban / A határkutatásról a magyar-román-szlovák hármias határon	191
Agócs Vivien: A határkutatásról a magyar-román-szlovák hármias határon	205

Magyar-román-ukrán hármias határ

Borbély Szabolcs: Információ a határkutatásról a magyar-román-ukrán hármias határon	217
Szilágyi Levente: Egységgyűjtés a magyar-román-ukrán hármias határon	240
Lovász Kriszta: Migrációs élethelyek a transznacionális térben	269
Mészáros Melinda: Brácsa – a határkutatásról a magyar-román-ukrán hármias határon	280

Budapest, 2015

Hármas határok néprajzi értelmezésben
An Ethnographic Interpretation of Tri-Border Areas

Szerkesztő
Turai Tünde

A kutatási program vezetője
Balogh Balázs

Fordítók
Rachel Jane Maltese és Vásárhelyi Ágnes

Tördelő
Komor Judit

Borítótervező
Szilágyi Levente

ISBN 978-963-567-062-8

MTA
Bölcsészettudományi
Kutatóközpont
Néprajztudományi
Intézet

© MTA BTK Néprajztudományi Intézet
A kiadásért felelős az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Főigazgatója.

OTKA

Megjelent az OTKA támogatásával (NK 84283).

A nyomdai munkákat a Kapitális Nyomdaipari Kft. végezte.

Tartalom

Balogh Balázs: Hármashatár vizsgálat / Tri-Border Studies	7
--	---

Határkutatás és migráció

Mészáros Csaba: A határkutatás néprajzi megközelítései	13
Balogh Balázs: Vázlat a magyarországi migrációs folyamatokról (Áttekintés a <i>migránshullámmot</i> megelőző száz esztendőről)	26
Helena Ruotsala: „Ez a határ akkoriban még nem volt itt.” Transznacionalizmus és multilokalitás Tornio és Haparanda testvérvárosokban	36
Gráfik Imre: A hely... amely hármashatár (és konferenciá/zó/k helyszíne)	53

Magyar-osztrák-szlovén hármashatár

Mészáros Csaba: A kvalitatív kutatás esélyei a magyar-osztrák-szlovén hármashatár térségében	73
Bednárík János: „Langsam wochs ma zam”, avagy lassan összenövünk? A magyar-osztrák-szlovén hármashatár-régió néhány <i>gyenge kötése</i>	85
Mód László: „A határ, ami elválaszt és összeköt.” Emlékművek és ünnepek a magyar-szlovén államhatáron	95
Kardos Ferenc: Határon átjáró és határt kerülő romák. Roma közösségek a magyar-osztrák-szlovén hármashatár övezetében	105

Magyar-román-szerb hármashatár

Turai Tünde: Három határ – három válasz. Eltérő értelmezések és attitűdök a délkeleti hármashatár különböző oldalain	135
Laszák Melinda: Egymás tükrében – identitásnarratívák a magyar-szerb határ régióban	159
Klamár Zoltán: Kulturális identitás kapcsolathálói a hármashatár közelében – észak-szerbiai és dél-magyarországi példák	180
Papp Árpád: Kubikosok a Holdon	192
Apjok Vivien: Határ? Tudat? Határtudat? – a <i>határmentiség</i> kérdése Makón	205

Magyar-román-ukrán hármashatár

Borbély Sándor: Informális gazdasági stratégiák a magyar-ukrán határvidéken	217
Szilágyi Levente: Egészségturizmus a magyar-román-ukrán hármashatár-térségben	246
Lovas Kiss Antal: Migráns élethelyzetek a transznacionális térben	269
Marinka Melinda: <i>Brücke</i> – a szatmári svábok identitásformálásának határon átívelő jelenségei	280